

ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา
ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้*
THE PRIORITY NEEDS IN SRIAYUDHYA SCHOOL ACADEMIC
MANAGEMENT BASED ON THE CONCEPT OF EXPERT LEARNER

ภัทรียา ไชยลาภ¹ และ พงษ์ลิขิต เพชรผล²

Pattareeya Chailap¹ and Ponglikit Petpon²

¹⁻²จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹⁻²Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author's Email: 6780117427@student.chula.ac.th

วันที่รับบทความ : 23 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 2 กรกฎาคม 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 4 กรกฎาคม 2569

Received 23 June 2026; Revised 2 July 2026; Accepted 4 July 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบบรรยาย ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน และครูโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวนทั้งสิ้น 150 คน ซึ่งได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น

Citation:

* ภัทรียา ไชยลาภ และ พงษ์ลิขิต เพชรผล. (2569). ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 4(5), 1491-1505.

Pattareeya Chailap and Ponglikit Petpon. (2026). The Priority Needs In Sriayudhya School Academic Management Based On The Concept Of Expert Learner.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 4(5), 1491-1505.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายชื่อย่อยด้านการประเมินและปรับปรุงหลักสูตร ในองค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านการกำกับตนเองและลงมือปฏิบัติมีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รายชื่อย่อยด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในองค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการวัดประเมินผล รายชื่อย่อยด้านการดำเนินการวัดประเมินผลตามสภาพจริง ในตามองค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผน มีความต้องการจำเป็นสูงสุด

คำสำคัญ: ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้, การบริหารวิชาการ, ความต้องการจำเป็น

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the current state and the desired state, and 2) to assess the priority needs for academic management at Sriayudhya School based on the concept of expert learners. The study employed a descriptive research methodology. The sample consisted of 150 participants, including deputy directors and teachers at Sriayudhya School selected through purposive sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, mode and the Modified Priority Needs Index for ranking priority needs.

The research findings revealed that the overall current state of academic management based on the expert learner concept was at a high level while the overall desired state was at the highest level. Regarding the priority needs for development, the area with the highest need was Curriculum Development, with curriculum evaluation and improvement identified as the most critical issue.

When categorized by expert learner components, Self-Regulation showed the highest priority need. The second priority need was Learning Management, with the organization of learning activities identified as the most critical issue. In terms of expert learner components, Planning demonstrated the highest priority need. For Measurement and Evaluation, the most critical issue was the implementation of authentic assessment, while Planning showed the highest priority need among the expert learner components

Keywords: Expert Learner, Academic Management, Priority Needs

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันของโลกสมัยใหม่ ทำให้การศึกษากลายเป็นหัวใจของการพัฒนาทั้งตัวผู้เรียนและชุมชน หน้าที่ของการศึกษาคือการทำให้ทุกคนพัฒนาความสามารถของตนอย่างเต็มที่รวมถึงความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเองและความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนตัวของแต่ละบุคคล (Stobart, 2014) ความมุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลกยุคใหม่ (Moore, 2020) จึงควรเตรียมการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ (Expert Learner) เพื่อรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวด้วย

การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้จำเป็นต้องทำให้ผู้เรียนสามารถเป็น “ผู้กำกับการเรียนรู้” ที่สร้างความรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมั่นคงในศตวรรษที่ 21 (Duncan, 2023) การจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมให้พลเมืองเป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ควรเน้นการใช้วิธีการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในสังคม เพื่อพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน

โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ มีการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาให้กับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 แต่ยังคงขาดการแนะแนวอาชีพให้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น ส่งผลให้ผู้เรียนอาจยังขาดโอกาสในการสำรวจความถนัด ความสนใจ และศักยภาพของตนเอง ตลอดจนการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ อีกทั้งเมื่อพิจารณาข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ พบว่าร้อยละของจำนวนนักเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 – 2567 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป มีจำนวนลดลงทุกปี และผลการ

ทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มีจำนวนน้อยลงทุกปี อีกทั้งจำนวนนักเรียนที่ไม่จบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวนมากขึ้น (รายงานการประเมินตนเองโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ, 2565 - 2567) ซึ่งข้อมูลเหล่านี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนขาดทักษะการกำกับตนเองในการเรียนรู้ การวางแผนในระยะยาวและความต่อเนื่องในการเรียนรู้ ผู้เรียนที่สามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผน กำกับ ติดตาม และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง มีแนวโน้มประสบความสำเร็จทางการเรียนมากกว่าผู้เรียนทั่วไป (Zimmerman, 2002) นอกจากนี้ผู้เรียนที่มีความเสี่ยงต่อการออกจากการศึกษา มีรูปแบบการกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่ชัดเจนและสม่ำเสมอ ในขณะที่ผู้เรียนที่มีความเสี่ยงสูงแสดงรูปแบบการกำกับตนเองที่ไม่ต่อเนื่องและมีแนวโน้มไม่สามารถศึกษาจนสำเร็จได้ (Zhidkikh, Isomöttönen & Taipalus, 2025) การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ จะเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ลดความเสี่ยงต่อการไม่จบการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด และส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา และเป็นการเตรียมผู้เรียนเพื่อการประกอบอาชีพในอนาคตและสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้

จากความสำเร็จข้างต้น มีความสอดคล้องกับขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความสำคัญต่อการเพิ่มศักยภาพผู้เรียน พัฒนาผู้เรียนเป็นผู้ที่สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพของตนเองในการเรียน การประกอบอาชีพ และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีในอนาคต ซึ่งการบริหารวิชาการเกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อความแตกต่างระหว่างผู้เรียน สนับสนุนการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องของผู้เรียน (CAST, 2018) ปัจจัยเหล่านี้ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ (Expert Learner) การบูรณาการงานบริหารวิชาการกับแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง กำหนดเป้าหมายชีวิต ควบคุมและกำกับตนเอง รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาจึงควรเตรียมการบริหารวิชาการในขอบข่ายของการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการพัฒนาให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้
2. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้

การทบทวนวรรณกรรม

1. **แนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้** สามารถกำกับกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนให้สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ และสามารถสะท้อนผลการเรียนรู้ของตนเองได้ Duncan (2023) กล่าวว่า ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ หมายถึง ผู้ที่มีทักษะการเรียนรู้เชิงผู้เชี่ยวชาญ (expert learning skills) ซึ่งสามารถฝึกฝนได้ โดยใช้การตระหนักรู้ตนเอง วางแผน และประเมินผลการเรียนของตนเอง และปรีญา ปรีพุฒิ และธูปทอง กว้างสวาสดี (2560) กล่าวว่า ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ (Expert Learner) หมายถึง บุคคลที่มีวิธีเรียน โดยการนำวิธีที่เหมาะสมในการเรียน มีแรงจูงใจในการเรียน สามารถกำกับตนเองในการเรียน โดยการตั้งเป้าหมาย วางแผน ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายทอดผลเพื่อให้เกิดความตระหนักรู้ในความรู้และทักษะของตนเองด้วย

2. **แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ** การดำเนินงานที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการวัดประเมินผล เพื่อให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จิตวรรธณ เอกพันธ์ (2562) กล่าวว่า การบริหารวิชาการ เป็นกระบวนการบริหารงานทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ปรับปรุงคุณภาพ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุดที่ก่อให้เกิดการพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพ ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงปรัชญาอุดมการณ์ในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจในการบริหารสถานศึกษา

3. **บริบทโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ** โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โดยเปิดสอนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเผชิญปัญหากับจำนวนนักเรียนที่ไม่จบการศึกษาตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนน้อยลงทุกปี

สรุป การบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาศักยภาพตนเองได้อย่างเต็มที่ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้รู้จักและเข้าใจตนเอง กำหนดเป้าหมายชีวิต ควบคุมและกำกับตนเอง รวมถึงติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการเรียนรู้ของตนได้อย่างต่อเนื่อง และเติบโตเป็นพลเมืองโลกที่มีคุณภาพ

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต และผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ จำนวนทั้งสิ้น 150 คน เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยแบ่งเป็น ข้าราชการครูตำแหน่งรองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 142 คน และครูอัตราจ้าง จำนวน 4 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามความคิดเห็น แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งลักษณะของคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ซึ่งลักษณะของข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และสร้างข้อคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาจากค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (IOC) พบว่าข้อคำถามทุกข้อมีค่า $IOC > 0.50$ จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียง จำนวน 30 คน และทำการวิเคราะห์ความเที่ยง

(Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเที่ยง 0.981 นั่นคือ แบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในการวัด สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากสถาบันเพื่อขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษา จากนั้นส่งแบบสอบถามในรูปแบบออนไลน์ผ่าน google form และติดตามการตอบกลับ โดยมีผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามจำนวน 150 คน จากผู้ให้ข้อมูล 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความต้องการจำเป็นจากสูตร Modified Priority Needs Index ($PNI_{modified}$) และจัดลำดับความต้องการจำเป็น ใช้สูตรการคำนวณ $PNI_{modified}$ ของสุวิมล ว่องวาณิช (2558)

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยจำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ดังนี้ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 54 มีอายุอยู่ในช่วง 30-39 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 49.33 ส่วนใหญ่ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 92 โดยมีวุฒิการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 67.33 และมีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 35.33

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้

โดยอ้างอิงกรอบแนวคิดการบริหารวิชาการ 3 องค์ประกอบ และอ้างอิงกรอบแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ 4 องค์ประกอบ รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการและองค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้

การบริหารวิชาการ	ประเด็น	องค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้				เฉลี่ยรวม	ลำดับความต้องการจำเป็น
		การตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness)	การวางแผน (Planning)	การกำกับตนเองและลงมือปฏิบัติ (Self-Regulation)	การประเมินตนเอง (Self-Evaluation)		
1. การพัฒนาหลักสูตร	D	3.776	3.873	3.844	3.793	3.822	1
	I	4.555	4.600	4.609	4.593	4.589	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.207 (2)	0.188 (4)	0.200 (3)	0.212 (1)	0.201	
1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร	D	3.667	3.813	3.860	3.667	3.752	(2)
	I	4.493	4.553	4.593	4.520	4.540	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.225 (2)	0.194 (3)	0.190 (4)	0.233 (1)	0.210	
1.2 การกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	D	3.927	3.853	3.940	3.953	3.918	(3)
	I	4.600	4.613	4.593	4.627	4.608	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.171 (3)	0.197 (1)	0.166 (4)	0.172 (2)	0.176	
1.3 การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร	D	3.733	3.953	3.733	3.760	3.795	(1)
	I	4.573	4.633	4.640	4.633	4.620	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.225 (3)	0.172 (4)	0.243 (1)	0.232 (2)	0.217	
2. การจัดการเรียนรู้	D	3.891	3.811	3.869	3.840	3.853	2
	I	4.618	4.593	4.620	4.633	4.616	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.187 (4)	0.217 (1)	0.196 (3)	0.198 (2)	0.199	
2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	D	3.807	3.587	3.847	3.753	3.748	(1)
	I	4.567	4.567	4.600	4.633	4.592	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.200 (3)	0.273 (1)	0.196 (4)	0.234 (2)	0.225	
	D	4.033	4.033	3.920	3.940	3.982	(3)
	I	4.627	4.620	4.593	4.653	4.623	

การบริหารวิชาการ	ประเด็น	องค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้				เฉลี่ยรวม	ลำดับความต้องการจำเป็น
		การตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness)	การวางแผน (Planning)	การกำกับตนเองและลงมือปฏิบัติ (Self-Regulation)	การประเมินตนเอง (Self-Evaluation)		
2.2 การจัดบรรยากาศ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.146 (4)	0.172 (2)	0.181 (1)	0.161 (3)	0.165	
2.3 การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้	D	3.833	3.813	3.840	3.827	3.828	(2)
	I	4.660	4.593	4.667	4.613	4.633	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.215 (1)	0.205 (3)	0.210 (2)	0.198 (4)	0.207	
3. การวัดประเมินผล	D	3.902	3.896	3.887	3.909	3.898	3
	I	4.635	4.598	4.593	4.629	4.614	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.188 (1)	0.180 (4)	0.182 (3)	0.184 (2)	0.184	
3.1 การกำหนดระเบียบแนวปฏิบัติในการวัดประเมินผล	D	3.853	3.953	3.827	3.920	3.888	(3)
	I	4.613	4.600	4.540	4.613	4.592	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.197 (1)	0.164 (4)	0.186 (2)	0.177 (3)	0.181	
3.2 การพัฒนาเครื่องมือในการวัดประเมินผล	D	3.933	3.927	3.873	3.900	3.908	(2)
	I	4.633	4.600	4.620	4.633	4.622	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.178 (3)	0.171 (4)	0.193 (1)	0.188 (2)	0.183	
3.3. การดำเนินการวัดประเมินผลตามสภาพจริง	D	3.920	3.807	3.960	3.907	3.898	(1)
	I	4.660	4.593	4.620	4.640	4.628	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.189 (2)	0.206 (1)	0.167 (4)	0.188 (3)	0.187	
เฉลี่ยรวม	D	3.856	3.860	3.867	3.847	3.858	
	I	4.603	4.597	4.607	4.618	4.606	
	PNI _{Modified} (ลำดับ)	0.194 (3)	0.195 (2)	0.192 (4)	0.198 (1)	0.195	

หมายเหตุ D : Degree of success (สภาพปัจจุบัน), I : Importance (สภาพที่พึงประสงค์),

PNI_{Modified} : Modified Priority Needs Index (ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น)

จากตารางที่ 1 สรุปลำดับความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร (PNI_{Modified} = 0.201)

รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.199$) และด้านการวัดประเมินผล มีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.184$) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดแต่ละด้าน พบประเด็นสำคัญดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตร พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การประเมินและปรับปรุงหลักสูตร เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้ พบว่า ด้านการกำกับตนเองและลงมือปฏิบัติ (Implement) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด ส่วนด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการวัดประเมินผล พบว่าประเด็นที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การดำเนินการวัดประเมินผล ตามสภาพจริง เมื่อพิจารณาองค์ประกอบย่อยตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า ด้านการวางแผน (Planning) มีลำดับความต้องการจำเป็นสูงสุด

อภิปรายผล

สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ พบว่า มีค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก ซึ่งต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ที่อยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกด้าน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานด้านการบริหารวิชาการอยู่ในระดับที่ดี แต่ยังไม่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ได้ อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานทางวิชาการยังคงเน้นการปฏิบัติตามภารกิจเป็นหลัก มากกว่าการขับเคลื่อนที่มุ่งพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งมากกว่า สภาพปัจจุบันในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครูมีความคาดหวังให้มีกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองได้ สอดคล้องกับ Zimmerman (2002) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนที่สามารถกำกับการเรียนรู้ของตนเองจะสามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผน เลือกใช้กลยุทธ์ ลงมือปฏิบัติ ติดตาม และประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่องอย่างไรก็ตาม สภาพปัจจุบันที่ยังต่ำกว่าสภาพที่พึงประสงค์ในทุกองค์ประกอบ

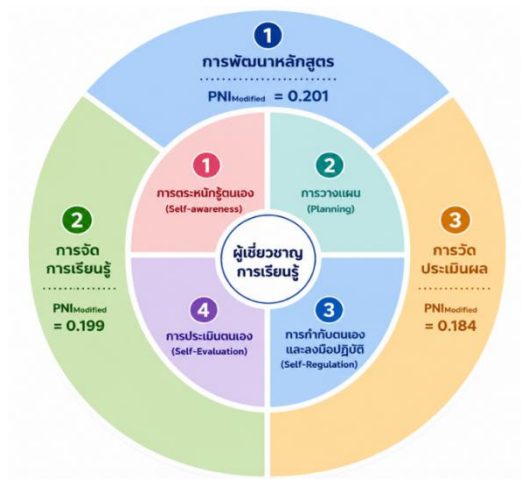
ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นสูงสุด เนื่องจากการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ จำเป็นต้องอาศัยหลักสูตรที่มีความทันสมัย

สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียน และสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Stabback (2016) ที่กล่าวว่า หลักสูตรที่มีคุณภาพต้องมีการพัฒนา นำไปใช้ และประเมินผลอย่างต่อเนื่องเป็นวงจร เพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษาจำเป็นต้องมีการประเมินและปรับปรุงหลักสูตรอยู่เสมอ เพื่อให้ทันสมัย ตรงต่อความต้องการของผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นรองลงมา เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และเป็นปัจจัยที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย ตอบสนองต่อความสนใจและความแตกต่างของผู้เรียน จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา และประยุกต์ใช้ความรู้ได้เหมาะสม สอดคล้องกับอริยา คูหา, สรินญา บุติ และฮานานมุฮิบบะตุตตินนอจิ (2562) ที่กล่าวว่า ยุคสมัยที่โลกกำลังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เช่นเดียวกับการศึกษา ซึ่งองค์รวมของการเปลี่ยนแปลงนี้บทบาทของโรงเรียน และผู้สอนก็ต้องปรับเปลี่ยนตามระบบการจัดการศึกษาและสังคม วิชาการ ความรู้ ความสามารถทักษะการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 และด้านการวัดประเมินผล มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด เนื่องจาก การวัดประเมินผลเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสะท้อนความสามารถของผู้เรียน สะท้อนศักยภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนได้ สอดคล้องกับ ฤตินันท์ สมุทร์ัย, วิณา วโรตมะวิชญ, และเสาวนิตย์ เจริญชัย (2562) ที่กล่าวว่า หัวใจของการวัดและประเมินผล ต้องให้ผลการวัดตรงกับศักยภาพหรือคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้ที่ถูกวัด จึงเป็นมูลเหตุให้มีการพยายามหาเครื่องมือและวิธีการวัดที่ให้ค่าของศักยภาพหรือคุณลักษณะที่แท้จริงของผู้เรียน ที่เรียกว่าการประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment)

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิด ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ โดยประกอบด้วยองค์ประกอบการบริหารวิชาการ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล องค์ประกอบผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การตระหนักรู้ตนเอง (Self-awareness) 2) การวางแผน (Planning) 3) การกำกับ

ตนเองและลงมือปฏิบัติ (Self-Regulation) และ 4) การประเมินตนเอง (Self-Evaluation) โดยสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้มาสร้างเป็นโมเดลองค์ความรู้ดัชนีความต้องการจำเป็น ดังนี้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ในการศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการ
โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้

จากภาพที่ 1 องค์ประกอบของผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ถูกเชื่อมโยงกับองค์ประกอบของงานบริหารวิชาการของโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดประเมินผล ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาผู้เรียนให้ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ คือ การพัฒนาหลักสูตรให้สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง การกำกับตนเอง และการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้เรียนได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากหลักสูตรเป็นรากฐานสำคัญในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะเชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิด

ผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ 2) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการบริหารวิชาการโรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ ตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันมี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์มีภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีความ ต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร รองลงมา คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ และ ความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ ด้านการวัดประเมินผล สะท้อนให้เห็นว่า หลักสูตรเป็น รากฐานสำคัญในการกำหนดทิศทาง เป้าหมาย และประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่ง เชื่อมโยงไปสู่การจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผลที่สอดคล้องกับศักยภาพและความ แตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน **ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้** 1. ผู้บริหาร สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและจัดให้มีระบบติดตาม ประเมิน และปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูออกแบบการวัดประเมินผลที่เชื่อมโยงกับการ วางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียน 3. ครูผู้สอนควรออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนวางแผน กำหนดเป้าหมาย และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง 4. ครูผู้สอนควรใช้การวัดและ ประเมินผลตามสภาพจริงควบคู่กับการให้ข้อมูลสะท้อนกลับแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง **ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป** 1. ศึกษาเชิงลึกในแต่ละองค์ประกอบของผู้เชี่ยวชาญ การเรียนรู้ 2. พัฒนาและทดลองใช้การบริหารวิชาการตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ 3. ศึกษาผลของการนำแนวทางการบริหารวิชาการที่พัฒนาขึ้นไปใช้จริงในสถานศึกษา 4. ขยาย การศึกษาไปยังสถานศึกษาที่มีบริบทหรือระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน 5. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จของการบริหารวิชาการตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ เช่น ภาวะผู้นำของ ผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- จิตรวรรณ เอกพันธ์. (2562). *นวัตกรรมการบริหารวิชาการโรงเรียนเอกชนตามแนวคิดนักคิด สร้างสรรค์ของเด็กปฐมวัย*. เรียกใช้เมื่อ 12 มีนาคม 256 จาก <https://digital.car.chula.ac.th/cgi/viewcontent.cgi?article10313&context=chulaetd>
- ปริญา ปริพัฒ และธูปทอง กว้างสวาสดี. (2560). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความเป็นผู้เรียนรู้อย่างเชี่ยวชาญ. *วารสารราชพฤกษ์*, 15(2), 53-62. <https://so05.tcithaijo.org/index.php/Ratchaphruekjournal/article/view/124382>

- โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ. (2565-2567). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self assessment Report:SAR) ปีการศึกษา 2565-2567 โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ. กรุงเทพฯ: โรงเรียนศรีอยุธยา ในพระอุปถัมภ์ฯ.
- ฤตินันท์ สมุทรทัย, วิณา วโรตมะวิชญ และเสาวนิตย์ เจริญชัย. (2562). การประเมินตามสภาพจริงของผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์. *วารสารครุศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(4), 487–506. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/EDUCU/article/view/232113/158475>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อริยา คูหา, สรินภา ปุติ และฮานานมุฮิบบะดุดดิน นอจิ. (2562). โลกที่เปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ที่ผ่านสู่ Active Learning. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 30(2), 1–13. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/edupsu/article/view/214011>.
- Duncan, M. C. (2023). A practical guide to expert learner skills in the research environment. *Molecular Biology of the Cell*, 34(5), vo1. <https://doi.org/10.1091/mbc.E22-11-0517>.
- Moore, R. L. (2020). Developing lifelong learning with heutagogy: Contexts, critiques, and challenges. *Distance Education*, 41(3), 381-401. <https://doi.org/10.1080/01587919.2020.1766949>.
- Stabback, P. (2016). *What makes a quality curriculum?* UNESCO International Bureau of Education. <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000243975>
- Stobart, G. (2014). *The expert learner: Challenging the myth of ability*. McGraw-Hill Education. <https://books.google.com/books?id=s35FBgAAQBAJ>.
- Zhidkikh, D., Isomöttönen, V., & Taipalus, T. (2025). *Understanding self-regulated learning behavior among high and low dropout risk students during CS1: Combining trace logs, dropout prediction and self-reports*. arXiv:2506.09178

Zimmerman, B. J. (2002). Becoming a self-regulated learner: An overview. *Theory Into Practice*, 41(2), 64–70. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4102_2